

DRUŽINSKI PRIJATELJ

poučno-zabavni list s podobami za slovenske družine.

Izhaja dvakrat mesečno in sicer vsak drugi in četrti petek v mesecu.

Naročnina je za vse leto 3 K., za pol leta 1 K 50 st. Posamne številke po tobakarnah stanejo 10 st.

Dopise, naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati pod naslovom: Uredništvo (oziroma uprava) „Druž. Prijat.“ v Rojanu pri Trstu, štef. 3.

Poštno-hranilničnega računa štef. 864.139.

Menihove sanje.

(Spisal konviktovec).

I.

Blisk, grom! Ta dva brata sta razsajala nekega jesenskega dne v spremstvu črnih oblakov. Vrhovi bližnjih gor so bili pokriti z gosto meglo. Močan vihar, dež in toča so peli strašno melodijo, v drevju bližnjega gozda. Ubogo pred mesecem dni še zeleno in popotniku tako ljubo, a sedaj rumeno in ovelo listje je skakalo iz drevja na mokra tla in debela toča je vtisnila pečat vsakemu posameznemu listu.

Tam v gozdu, kjer je sviral vihar svojo godbo, je stala revna kočica iz lesa. Nad vhodom ti je zrlo nasproti v slabih potezah vrezano ime: «Jezus». Na lipi poleg kočice je visel zvonček, ki je naznanjal puščavnikom čas molitve. Vihar, toča, ki je prav nevsmiljeno po zvoncu bila, in dež napravili so čuden utis na enega izmed dveh menihov. Eden njiju je tako srčno želel, da bi bil kmalu pod streho. A bili so še le ob vznožju hriba. Daleč na okrog ni bilo hiše. Pot je bila strma in opolzla in radi tega sta dospela meniha le počasi do roba gozda. Eden izmed njiju je bil visok starec v temni obleki. Njegovo lice je bilo blede in na obrazu se mu je bralo, da je jako resnega značaja. Ta starec je stal tu pod mogočnim hrastom, kakor da bi sijalo solnce na nebeškem oboku. Opazoval je nekaj časa svojega spremljevalca, majhnega okroglega moža, po obleki tudi meniha. Nato se je nasmehnil. Zopet se je zablistalo skozi temne oblake! Kakih trideset korakov od hrasta se je zgrudila stara bukev na tla.

«Vsmiljeni Bog!» zavriš i mlajši potnik.

«Glej ga strahopetca», dè na to starček in se prekriža. «Mar ne znaš, da ne izpade človeku niti las iz glave brez božje volje.»

Nato se je prekrižal tudi mlajši. «Glej oče», zakriči mladi menih, «takoj bodemo v varnem.» Starček je zvedavo pogledal proti smeri, katero mu je tovariš kazal. Zapazil je kočijo. Dosedaj vesel obraz je postal takoj resen.

«Dragi, ne veseli se prezigodaj. V tej kočiji sedi plemenita gospa in ta nam ne bode dovolila, da se z njo popeljeva.»

«Oče! tega ne morete vedeti», mu je odvrnil sopotnik in jel si je otresati, kakor moker vrabec peroti, temno haljo.

«Jaz znam gotovo, da nas ne sprejme v kočijo», odgovoril mu je tovariš, «ker videl sem pred tremi dnevi v sanjah ono kočijo, ki ima grofovski grb na vratih in znam, kdo sedi v njej.»

Blisk, grom, dež, vihar! A vendar je prihajala kočija s pomočjo dveh vrancev, vedno bližje. Skozi okno je gledal zvedavo, podolgasti resen obraz plemenite gospe. Komaj je dospela do potnikov, že je mlajši puščavnik stopil s sklenjenima rokama proseč k oknu. Grofica je vkazala kočijažu, naj vstavi.

«Kaj hočete?»

«Oprostite, milostljiva gospa, mene in mojega prednika tu je presenetilo slabo vreme. Prosim Vas, dovolite nama vstopiti radi velike toče v kočijo, da se popeljeva do naše kočice vrh hriba.» Grofica je nato pogledala prosilca in

«Kdo ste?» slišalo se je iz njenih ust.

«Oni truden starček tam je naš prior.»

«Kaj? Katoli ki duhovnik, kaj, menih?» je prekinila govor grofica. Potem je vsa jezna zakričala kočijažu:

«Naprej »

Ali mladi menih je stopil bližje ter začel prositi:

»Za pet Kristusovih ran, prosim Vas, gospa, dovolite vsaj mojemu predniku vstopiti. Saj vidite, da je starček z eno nogo že v grobu, in da se mora radi slabosti naslanjati na deblo. To morate sami izprevideti, da mi samemu ni možno ga spraviti na varno in to slabo vreme mu bode škodovalo, ako tu ostane.

»Jaz nimam tu prostora za take potepuhe!« odgovori mu osorno grofica.

Pri teh besedah postane obraz starega meniha resen in žalosten reče tovarišu:

»Ali ti nisem povedal, da ni tu prostora za nas? Čemu prosiš to gospo, ki je sovražnica vseh katoličanov.« Začudeno pogleda grofica starca ter ga vpraša:

»Od kod znate, da sovražim katoličane?«

»Že tri dni je tega, kar sem Vas prvič videl in od takrat vem to, kar sem Vam prav kar povedal.«

»To je laž. Pred tremi dnevi sem bila še v mestu X. in ne spominjam se, da bi videla tam takega meniha, kot ste vi.«

»Pred tremi dnevi sem Vas videl v sanjah, kako ste sedela v kočiji ter surovo podila od sebe nekega meniha. Toda z Bogom se ne da šaliti. Pride čas ko boste želeli, da pride k Vam kak duhovnik.«

Nečimurno vkaže grofica kočijažu pognati konje. Kočijaž pa je mirno poslušal starčka, ki je nadaljeval:

»V teku nekolikih tednov popelje Vas voz v grob — a v grobu boste našli rešitev.«

Hotel je še nekaj pripomniti, a kočijaž požene konje. Še dve uri morala sta čakati meniha. A hitro jima je potekel čas, molila sta za — ne hvaležnico.

II.

Več stotin svetlih lučic je razsvetljevalo krasno okinčano dvorano. Bil je božični večer. Velika družba veselih gospodov in gospic je sedela pri mizi in se radovala pri dobri kapljici. Vsi so prav radovedno opazovali neko gospo, ki je bila vsa v svili oblečena in na koje glavi se je blesketal dragocen nakit.

Polnoč je prav kar odbila v bližnjem stolpu. Veselje je vzkipelo do vrhunca. Vino je storilo svojo dolžnost. Gospe so jele odhajati, nekatere v cerkev k službi božji, druge pa domov.

Gospode so pa ostali pri čašici rujnega vinca in se medseboj razgovarjali ali pa igrali. Tudi prej tako opazovana gospa zapusti sobano in se poda k vhodu. Tu poprosi postreščka, naj ji prepusti konja, da bi mogla jezdit domov.

Postrešček jo opominja, naj se da raje popeljati do cerkve ter naj ide k polnočnicam. A grofica postane jezna, ter mu odgovori:

»To znam jaz bolje nego vi, če mi je iti v cerkev ali domov; tudi veste, da sovražim katoličane, a tudi, ako bi bila katoličanka, bi ne šla k polnočnicam. Ako ni torej konja, da bi jezdila domov — pa prosim, da me popeljete. Ne zabite poklicati moje služkinje.«

»Vašo služkinjo?« odgovori začuden hlapec. »Ta je mislila, da idete v cerkev, zato se je podala tjakaj in vas tam pričakuje.

»Moja služabnica naj le hodi o polnoči v cerkev, ko pride domov dobi takoj slovó. Je-li to kaka služkinja, ko ide brez gospodinjinega dovoljenja v cerkev.« Ko razjarjena gospa vidi, da ji hoče hlapec nagovarjati, stopi čez prag in zgine v nočni tmuni. Odpravi se na trg in si tam najme kočijo. Izvoščeku obljubi cekin, ako jo popelje čim najhitreje na dom. Njeno stanovanje je bilo oddaljeno kake pol ure od trga. Stopi torej v kočijo. Preteklo je že pol ure in še niso dospeli do cilja. Preteklo je druge pol ure. Ko ija je še vedno drdrala po kamenitih tleh. Preteče še pol ure. Vedno hitreje se premika kočija. Grofica potolče na okno a kočijaž se ne zmeni za to. Čuj, kar mahoma poneha drdranje in le bolj tiho teče kočija dalje. Prišli so že iz mesta in tla so bila pokrita s snegom. Grofica se ozre skozi okno... in glej, tiho stoje ciprese in križi na pokopališču. Strašna misel se vzbudi v njej. Mar jo je hudič odpeljal, ker je tako zlobno govorila o službi božji? Ne, to ni možno! Druga, še hujša misel jo vznemirja! Spomnila se je, kako je opazoval izvošček njen nakit. Zdajci je opazila, da je potegnil nož izza pasa. Izprevidela je, da je prišla v pesti zločincu ki jo hoče okraati, da, morda celo umoriti.

Hitro se dvigne dama kvišku in odpre desna vrata kočije, da bi zbežala. A ko grdun to za pazi, skoči takoj raz sedeža, potegne nož, ter mahne proti grofici, da bi jo umoril, ter ji pokradel dragocenosti. Toda v tem trenutku pokaže grofica svojo hrabrost in hladnokrvnost. Obrne se k levim vratom kočije, jih hitro odpre, skoči na prosto ter izgine v temi. A zločinec jo takoj mahne za njo. Vsa zbegana prispe grofica k železnim vratom pokopališča. Hitro jih odpre, stopi na ta sveti kraj, ter izgine med križi in spomeniki. Za njo pa hiti kočijaž z nožem v roki. Začne se boritev za življenje in smrt. Zdaj pa zdaj jo bode izvošek dosegel, ter ji zasadil bodalo v srce. Že se raduje svojega plena, dohitel jo je in že ji hoče zabosti bodalo, a glej, spodtakne se ob korenike neke vrbe, ter pade kakor je

dolg in širok na snežena tla. Grofica pa uporabi to priliko in takoj izgine.

Grozoviti mož, ki je hotel grofico umoriti in oropati, se je dvignil in začel iskati gospo po grobovih. Grozne kletvine so se čule iz njegovih ust. Zdaj se mu je zdelo, da jo vidi pri pokopališčnem zidu. Jezno vrže nož za njo, a ta je rožljaje odletel. Zadel je namreč ob kameniti steber. — — —

Jutranja sapa je pihljala čez grobove in suhi venci so se majali na križih. Strah je objel zločinca. Ako pride grofica zopet v mesto, mislil si je, sem izgubljen. Smrt mi je gotova. Da bi si osvojil žrtev je začel klicati: »Grofica, kje ste? Nič vam ne bom storil slabega. Odpustite mi, da sem vas hotel umoriti. Za vse svetnike, pridite zopet v kočijo, da vas popeljem na dom.«

Tako je javkal grozovitnež nekoliko časa, a nato je začel grozno preklinjati. Ali ne kletvina, niti javkanje mu ni pomagalo. Ni je več videl — ali stoj! Zdaj se je spomnil, da mu je mogoče bežala k vozu ter se odpeljala sama domov. Da, da, tako je stvar. Skočil je skozi duri pokopališča — a glej, voz je stal na istem mestu, kakor poprej, ko ga je zapustil.

«Morda je odšla peš v mesto?» rekel je sam pri sebi. Hitro skoči na sedež ter požene in kočija odide.

Začelo se je daniti! Glej, tam v odprtem grobu se nekaj giblje! Zdaj se pokaže iz njega glava grofice.

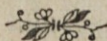
Solnce se pokaže izza hribov. Dva meniha stopata ob cesti mimo pokopališča.

«Ti, pojdiva obiskat božji hram in pomoliva za duše pokojnih.»

Oba se napotita k pokopališču. Globoko zamišljena stopata po sneženih tleh, kar hkratu jih zdrami iz premišljevanja močan krik. Hitro stopita v smer, odkoder je prihajal krik, a kako ostrmita, ko zapazita na dnu novega groba znano jima grofico, ki je ležala tu v nezavesti. Takoj vzame starejši stekleničico iz žepa, ter skoči v grob in nastavi odmašeno steklenico grofici pod nos. Ta je prišla kmalu k zavesti in jima pravila, da je po naključju padla v grob, ki ji je postal rešitelj življenja.

* * *

Uresničile so se sanje stareža meniha. Grofica je kmalu po tem dogodku stopila v red sv. Dominika, in tam po tridaplnem trinajstletnem službovanju blago v Gospodu zaspala. Marsikaterikrat je pripovedovala to čudno dogodbo tovarišicam — sestram.

V pustnih šemah.

(Pustna slika — spisal Števo E.)

Bi je srednje postave s tistim zafrknjenim obrazom in drobnimi očmi, iz katerih je tako očitno gledala hudomušnost in zvijača. Vrhutega pa so dičile njegov obraz krepke rujave brke, zaradi katerih je moral požreti marsikatero od nagajive vaške mladeži. Tak je bil Hrovat, ko sem ga jaz videl prvič. Doli na grašinski žagi je delal že od svoje mladosti, to se pravi; dve, tri ure je delal in jo mahnil doli v vas nad prepaljenca. Našel je tam navadno Češekovega Lubeka in dvema je hi ro minila ena ura. Tedaj pa je šel Hrovat točno zopet na delo da čez dve, tri, ure isto ponovi Tako je živel in ni se pritoževal nad življenjem

Med raznimi čednostmi, ki so dičile njegovo življenje, je bila tudi strast do pustnega veselja — do pustnih šem Ta „šport“ se mu je dopadel nad vse. Ko sem ga jaz spoznal, jih je imel že čez petdeset, avendar je na pustni torek in pepelnično sredo, ko so Kurenta (pusta) pokopali, še vedno igral glavno ulogo. In te pravice si ni pustil vzeti od nikogar; niti njegova Katra, niti otroci, s katerimi ga je Bog bogato blagoslovil, mu niso mogli ubraniti, da bi vsaj enkrat prepustil to veselje mlajšim. Samo enkrat je bil sklenil pustiti pustne šeme kar pa seveda ni storil.

Ono leto je bil predpust posebno lep in gorak; Hrovat je z veseljem pričakoval pustnega torka, ker to bo zopet njegov dan. Na pustno nedeljo popoldne je povabil svoje ožje somišljenike k seji, da se dogovore, kako bodo letos praznovali Kurenta

„Jaz bi svetoval, da bi letos, ker je tako lepo vreme napravili nekaj posebnega, nekaj posebnega nekaj takega, kar še ni bilo nikdar“ menil je Hrovat.

„Tudi jaz sem te misli“ pravi Lubek „ali kaj bi bilo takega, to je vprašanje.“

„Veste kaj,“ se oglasi Nace k besedi „predstavljati dajmo zemljemerce.“

Tako so se posvetovali in ugibali, kaj bi bilo bolje Nazadnje pa je le obveljal predlog predsednika, ki je dejal:

„Jaz sem premišljeval na vse strani in sem napravil načrt, ki ga bomo izvršili lahko, vendar me pa skrbi, če bomo dobili konja. Sklenil sem namreč, da bi pritrdili na pripraven voz primeren zaboj. Na zaboj bi pritrdili veliko kljuko in v zaboj bi šel jaz z svojo staro harmoniko —. Ko boste vi zunaj vrteli kljuko, bom jaz krepko nategoval svoj meh —. To bi bilo izvrstno, samo če bomo mogli dobiti kje konja, ki nam bo vozil voz.“

Ta predlog je bil vsem povolji v tem ga je prepričal krepek klic: „Živijo, Hrovat!“ ki je zaoril v družbi.

„Za konja te ne skrbi, praviš?“ pravi Jž, ki je bil desna roka Hrovatova; „to bo moja skrb. Stari Kobilar mi bo gotovo prepustil onega, ki ga j kupil pred enim tednom v Mokronogu; meni ga bo zaupal, to stavim“

Tako je bilo sedaj vse v redu. Delo so si razdelili, vsak nekaj naj pripravi in v ponedeljek zvečer naj bo vse pripravljeno. Šli so na štefan vina in se še marsikaj pogovorili, slednič pa je odšel z mišljen vsak proti svojemu domu.

Hej, kako živo je bilo drugi dan pri Hrovatu. Katra se je kregala in jezila ker še ni starega pamet srečala, otroci — strici in nečaki pa so se prerivovali s kota v kot, upili in razmetavali staro robo, ki jo je stari skrbno pregledoval in šival toliko časa, dokler ni vzel slednič Hrovatba in e in jih zapodil iz hiše. — In kmalo se je poznalo po vsej vasi, da so Hrovatovi otroci zunaj — —. Stari pa se je požuril, da je bil zvečer gotovo. Drugo jutro pa je izginil, da še Katra ni vedela kedaj — — —

Doli ob potoku Mirni je bilo veliko poslopje, ki je nekdanj služilo za skladišče graščinski žagi; sedaj je niso več rabili in so bili spravljeni v njem le še stari polomljeni stroji, ki so že odslužili svojemu namenu. Tu notri so znožili pustne seme že teden dni poprej vse potrebno in danes so se tu zbirali, s merili obleko in se pripravljali —. Predsednik pripravljalnega odbora — Hrovat, je pa oblastno ukazoval in dajal navodila —.

Gori na pečini nad skladiščem se je zbirali tisti mladi nežni spol ki je šel slučajno letošnji predpust mimo njega, in pa otroci, brez katerih se v naši vasi ne napravi nič važnega. Kričali so gori na Pečini, in me ali doli prst in kamenje. To pa je bilo onim doli, ki so imeli vozna opravila, le preveč. Oblekel se je enkrat Nace za silo, pograbil prekljo in jih šel razganjati. Toda to ni oplašilo mladih junakov in so še z večjo vsravnostjo nadaljevali svojo igro, saj so dobro vedeli, da bo kmalo Lubek s kozlovim rogom zatulil in stem dal znamenje, da zdaj grejo — —.

In res, koj popoldan je prijezdil Jož čvrstega konja, ki mu ga je sicer rad dal Kobilarjev stric, a naj se malo sprehodi, saj ni bil še nič zunaj odkar ga je prignal iz Mokronoga — tako si je mislil Kobilarjev in ga je že zaupal, ker ga je poznal.

Nace je pripeljal lepo ovenčan voz z zabojem na katerem je bila pritrjena kljuka — Pet minut pozneje pa je odmevalo po naši vasi:

lixov O zdaj gremo, o zdaj gremo,

N naj nas več ne bo.

Ob cesti je s alo ljudstvo Matere so pustile doma kvas in pecivo in so šle gledat pustne seme, ker so zvedele, da bo letos nekaj posebnega. Tudi marsikaterega očeta je privabil kozlov rog na cesto; kaj bi ne — tam sredi ceste se je pomikal ovenčani voz z veliko lajno ki je dala zdaj pa zdaj čuden glas od sebe — —.

Pri Anžku so se ustavili in napravili gospodarju podoknico. Nace je v potu svojega obraza vrtel kljuko, Hrovat je mučil razlečeno harmoniko, Lubek je šel v imenu vseh gospodarju izražati simpatije katere uživa v njih krogu, drugi so plesali, Jož je pa krepko držal konja da ga ni sprožil ta direndaj.

Ko so tako dokončali svoj koncert, pričelo se je najvažnejše — piti. Aužek ni štedil ob takih prilikah —.

Kdor pozna našega dobrovoljnega Dolenjca, ki doma prideluje božjo kapljico, ta ve kako rad natoči v družbi prijateljem poliček da pri njem pozabijo težave svojega stanu. Čestokrat pa se to zgodi vpreobilni meri in po nepotrebem. Pri nas velja še vedno stara prislovica:

V gorici al' doma

z velič'ga firkelna;

sej birt vsak premajhno mero' ma.

Pridi prijatelj moj v naše vinorodne kraje — če tudi se manjša vinski pridelek vsled raznih nezgod od leta do leta, tista dobra volja in gostoljubnost pri poličku je še stara — in dobil boš piti, da ga boš kmalu imel pod kapo — ker to je tist pristni grozdni sok, ki res poživl človeka če ga zmerno zavživa.

Zato pa tudi našim pustnim šemam ni manjkalo danes piti; maj lika je šla iz rok v roke — seveda tudi na lajino vsebino niso pozabili — Hrovat si je pustil še posebno postreči; skozi nalaše zato narejeno odprtino mu je tekal zlati sok da je bilo veseje. „Pa kaj tukaj“ tolašil ga je Lubek „doli pri Španu boš dobil pa kar prepaljenec če boš hotel —. In Jož je pognal konja počasi, previdno.“

Ustavili so se pri vsaki hiši kjer so upali, da nebo zastonj; sicer so jim pa postregli povsod radi. Za Hrovata so bili to zlati časi: malo sitno mu je bilo čepeti sklučen v zaboju, tudi sta mu že začeli očesi lesti skupaj in bi se najrajši stegnil poljubno po lajni, ali zavest, da pride zdaj še najboljšo, ga je držala, da je vstrajal. No in kapljica je postajala čim dalje boljša.

Pri Španu jim je že tista velika nova hiša kar plesala pred očmi — Oče Špan pa je bil danes židane volje; povabil je vse v sobo, kjer so pri sladkem vincu pozabili na vse — tudi na Hrovata ...

Noč je že legla na božjo zemljo, ko se je Jož spomnil na Hrovata in šel opotekajoč gledat kaj dela. Previdno je pokukal v zaboj in videl, da Hrovat spi — — „Čisto prav tako“ — si je misli — „ne bo vsaj sitnosti prodajal po sobi — e, saj bi bolje ne mogel biti spravljen nocoj niti doma pri svoji Katri —“. Nerodno je zapeljal voz na kraj ceste in se zibal nazaj k tovarišem, ki so se potem zabavali pozno v noč — —.

A Bog znaj, kaj je bilo danes temu konju ki je stal tam pred lajno; ni, in ni hotel mirno stati — gotovo se mu je zamerilo to čudno ravnanje z njim, katerega ni bil vajen —.

Eh, to pa tudi ni nič — si je menda mislil — sami si znajo postreči izborni, jaz pa, ki delam in tele pijance okrog vozim, sem pozabljen. — Toda ne, ne boš, Jaka, mi živimo v dabi reform, tudi mi moramo napredovati s svetom; če nam drugi ne dajo naših pravic, se bomo postavili sami — v obilnosti in brezdelju živijo nekateri, ne privoščijo priboljška nam revnim — ali bi ne bili neumni, da bi slepo služili terorizmu teh pijancev?

In ta emancipirani konj je ubral pot pod noge — sprva počasi, a ko je videl, da ga nihče ne moti v tem koraku k svobodi, se je spustil v tek na dom svojega prejšnjega gospodarja v Mokrnog — — —.

Hrovat pa se je zibal v sanjah — — —.

Prišel je domov. Pozno je že bilo in Katra je že luč ugasnila in pospravila otroke po ležiščih. Tudaj je on kakor po navadi udaril s pestjo po durih.

„He, stara odpri, he!“

In Katra je prišla — zavita je bila v staro suktnjo in jeza se jej je zbrala na obrazu —

Ali se zdaj pride domov!“ in usekala ga je po levi strani; no, vajen je bil že tega in on se ni precej ujezil.

„Katra, ljuba moja Katra, poslušaj, da ti povem“

Ona pa je gostolela naprej —.

„Ha, jaz ti bom dala, jaz celi dan doma delam, da ne pomremo lakote, ti pa okrog noriš, denar zapravljaš in ne vidiš, da nimamo kaj jesti. — Uh, da, — to imaš!“

Zdaj pa je tudi Hrovatinu bilo preveč!

Ti me boš pretepala! — in pegrabil v kotu sekuro in mislil mahiniti — ali, o, gorje! to ni več tista njegova Katra, ki si je dala vendar še kaj dopovedati — to je bilo nekaj družega. To je bila pošast — — sedaj so že dve — tri — štiri — deset jih je v hipu videl, tedaj pa so se zbudili otroci; eden na peči, drugi pod pečjo, oni zopet tam v kotu — iz vseh strani mu je donelo na uho:

„Ha, mi te bomo!“ — — — v divjem obupu in v smrtnem strahu se je vrgel na vrata, a so bila — zaklenjena — —

„Hu!“ udaril je s pestjo po vratih, da so se razsule na sto kosov in da ga je zbolela celo roka — planil je po koncu in — se zbudil — — —!

„Kje šmenta sem“ — je ugibal — „kam so me neki pošasti vrgle? In pa to tresenje — aha, že vem — doli na graščinski žagi sem, doli. Drugi že delajo, naj! on bo pa še malce zaspal tukaj in bo že pozneje nadomestil zamudo.“

Naslonil se je na komolec in smrčal dalje, — toda zdaj ne dolgo, zbudilo ga je glasno govorjenje blizu njega; tudi treslo se zdaj ni več.

„Vidiš. Janko, to je pa naš konj“ dejal je nekdo.

„Naš je, naš. — Hrovat je poslušal, še sopsi se ni upal — „pa kaj pomeni ta ovenčani voz in zaboj kakor kakšna lajna?“

„To je gotovo služilo včeraj pustnim šemam“ — je slišal govoriti prvega — sedaj se je menda pa zgodila kaka nesreča. Moj Bog!, kdaj se bo naše ljudstvo spametovalo in prirejalo zabave na pošten in trezen način; časih ni bilo tega. Kakšni pijanci so pustili ta voz, drugi ne. Najprej neumne burke uganjajo, potem se pa napijejo in nesreča je tukaj. Ljudstvo pa vedno toži o slabih časih, primaruha, ni hudik, da bi se mu dobro godilo, če se mu pa vse njegovo delo suče ob misli, prej komogoče ga pošteno piti. Treznosti, varčnosti tega manjka, tega. In stari gospodar se je zamislil v tiste stare čase, ko je bilo drugače na svetu.

Janko, za sedaj deni konja v hlev in voz zapelji v — lopo, dokler ne zvem kaj več o tem. Tako se je glasil končni sklep gospodarjev.

Tedaj pa je pokukal Hrovat skozi zabojevo odprtino, in prosil možakarje, da mu pomagajo na noge; z velikim začudenjem so odbiti pokrov in Hrvat je pršel na dan tak kakor ga je ustvarila previdnost božja.

„He, kaj pa ti tukaj zdaj neumnosti uganjaš!; pri nas smo pusta že pospravili.“

Hrovata je bilo sram. Skušal je pojasniti možem stvar, ker so ga merili z ostrimi pogledi.

„Ali se to spodobi za take stare dedce kot si ti? To je k večjemu za mlade postopače, ki nimajo dela. Da te ni sram!“

A bilo je sram Hrovata, sram menda prvič odkar je šemaril; zato pa je gledal, da jo je čim prej odkuril. Ko je zvedel, da on ne dobi voza in konja nazaj ker takemu pijancu ne morejo z mirno vestjo zaupati niti ene pečene hruške in da mora priti lastnik Kobilar sam ponj, jo je urnih nog ubral tri ure daleč nazaj v Dolenjo vas — —.

„Prebita kapa, kaj takega, pa še nisem doživel! O ti preklicani Jož ti, pa mi gre to napraviti — Hej, da ga zdajle dobim, zdrobim ga zdrobim, kakor to-le vejo“ — zlomil je leskovo vejo in jo vrgel v Mirno —.

Jezil se je sam nase in na druge; saj je vedel da ga Kobilar že išče — kdo ve, če se mu pri vsem tem še ne pripeti kaka gorka zato — se je pa rotil, da doma vse zbije — —.

Toda daleč mu je bilo do doma in med potjo je imel dovolj prilike, da je vsa stvar premislil trezno in od konca. In spoznal je slednjič, da je sam največ kriv tega — in sklenil tedaj slovesno, da ga nebo več srkal prepaljenca, in da ne bo več zahajal v krog pustnih šem; skratka, sklenil je postati drug človek — —

Toda, ko se je bližal domači vasi, videl je od daleč tam med poljem krdelo pustnih šem, ki so

pokopavale Kurenta, in tedaj so se mu vsi dobri sklepi skadili, in se združili v eno samo bitko zavest, da je danes zamudil to koristno delo — —.

Kako so se potem gledali z Jožom in drugimi, ki so ga pustili na cedilu, o tem nam zgodovina ne pove; tudi tega nisem mogel zvedeti, kaj je rekel stari Kobilar in kako je dobil svoje-ga konja nazaj, — zvedel sem samo to, da so se pri Hrovatu uresničile vse one prve sanje —.

Ko sem namreč šel tisti dan mimo njegove hiše, mi udari krik in vik na uho. Radoveden kaj to pomeni, sem prašal Češekovega Lubeka in ta mi je stvar pojasnil, češ:

Stari Hrovat je zopet prišel domov in sedaj se tepejo — — —.

Pustni utrinki.

(Speval — Zvonimir Masle.)

I.

Na pepelnično noč.....

Renčeči bas je vmolknil, polegel pustni hrup,
in godec danj*) pobral je, krčmar zapisal up.....
strt marsikdo obrača na posteljni se rob —
na pusta krivdo zvrča, ki krije ga že grob....

Ustaja jok na vasi — in bije polnoči —
in bližje le prihaja — mar pust že spet živi?
Po vasi se pomika le — fantovski sprevod,
hreščeče in počasi, vlekoč po vasi hlod**) .....!

in joče po vsi vasi, da jok odmeva v les,
dokler se ne ustavi pred hišo sprevod ves —
kjer hlod ob milem joku v spomin tam zapusti
ošabni hišni dekli in zli jezičnici:

Čez zobe je vlačila vse fante na vasi,
in se zaman možila predpust je letošnji.....
zato pa so vzdramili jokaje pol vasi,
da sodi in ugiblje in v smehu se topi....!

A zjutraj zgodaj, predno še zasijal je dan,
odpravila je dekla hlod izpred hiše v stran — —
a stari Slemen, ki je v skoposti znani žil,
na strehi je svoj štirikolesni voz dobil....!

*) davek (iz ruščine)

**) pustna navada na Kranjskem.

II.

Žaba in slavec.

Ust je širokih
žaba regljala,
da se za ples je
slavcu oddala.

V skokih nerodnih,
topih pogledov,
se privalila
v gaj je sosedov.

Slavec pa v gaju
žabi se zglesi:
»Modra glasnica
svetu si včasi!

Vendar je danes
nisi zadela,
ko si si mene
zase privzela:

da bi jel s žabo
kdaj se družiti —
šepast, slep in gluh
moral bi biti....!»

Narodno blago.

(Nabral Števo E.)

*Ne štej si šibe božje v zlo,
ker Bog že ve, če treba b'lo.*

* * *

*Ko žalost nam najhujša je,
žari nam že veselje se.*

* * *

*Ko več ne da miru mu vest,
priteče sam pravici v pest.*

* * *

*Pijanec, ko bo vse pognal,
neumnost svojo bo spoznal.*

* * *

*Če ti od doma greš kedaj,
požuri naglo se nazaj,*

* * *

*ker čestokrat se kaj zgodi,
kar bi se ne, če prišel bi.*

* * *

*Kakoršen njihov gospod,
so služabniki pavsod.*

* * *

*Kakoršna je mamka bila,
taka bode hčerka mila.*

* * *

*Kar od srca se prav pove,
i njemu isto v srce gre.*

* * *

*Čemu bi hvalil delo to,
ak' vredno, hvali se samo.*

* * *

*V besedi ti človeka boš,
spoznal takoj, če on je mož.*

* * *

*Po delu lahko se spozna,
kaj je, in koliko velja.*

* * *

*Kjer vince se v kozarcih smeje,
prijatelj je več ko preje.*

Katoličani !

Sovražniki ljudstva delujejo na to, kako bi uničili moč krščanskega ljudstva, da bi potem z njim toliko laže gospodarili. Svobodomiselno židovstvo in njegove tajne framasonske družbe so dokazale, kako nesrečno delujejo v vsem našem gospodarskem in duševnem življenju.

Zdaj so izmislili ti zarotniki nov napad. Sovražniki, ki so znani pod imenom „reformatorjev zakona“, hočejo 1. da se sme katoliški zakon razvezati vsak čas in da vsak zakonski sme zapustiti drugega in poročiti se potem na novo, 2. da bo vsak čas mogoč zakon med Židi in Kristjani, med tem, ko se sedanja postava protivi takemu zakonu.

Kake posledice bi nastale, ko bi sovražniki dosegli svoj cilj?

Lahkomiselnih porok bi bilo vsak dan več, ker nič ne bi oviralo zakonske, raziti se po osmih dnevih.

Otroci bodo izročeni pri takem spreminjanju zakonov najbolj nestalni usodi; kolikor več dece pride skupaj iz raznih zakonov, toliko slabša bo njena vzgoja.

Češče kakor sedaj bo en zakonski zapustil drugega, da more skleniti novo navidezno bolj ugodno poroko; posebno bodo trpele pri tem nesrečne zapuščene žene, ki bodo tolikokrat prevarjene. Starejša žena se ne bo mogla zanašati na varstvo postave in s tem bo pahnjena v britko nesrečo.

V vseh deželah, v katerih so bile uvedene take postave, kakoršnih si željo „reformatorji zakona“, pokazale so se kmalu te nesrečne posledice: število uničenih družin je postalo vedno večje, vzgoja otrok se je zelo poslabšala v neštetih družinah na škodo države in skupnosti, ker stariši so se poročali 4, 5, da tudi 10krat.

Res je, ta ali oni mož, ta ali ona žena trpi vsled sedanje postave, ki brani nov zakon katoliških zakonskih, dokler živi drugi del, ko je dotični zakon nesrečen. Take pomilujemo. Nespametno pa bi bilo, opustiti zavoljo posameznih slučajev bolj važno splošno dobro.

Ali se moremo kristijani odpovedati besedam Jezusa Kristusa, ki uči: „Kdorkoli odpusti svojo ženo in vzame drugo, stori na njej prešestvo“. Ali moremo zapustiti nauk sv. apostola Pavla: „Poročenim pa zapovedujem ne jaz, temveč Gospod, da se žena ne loči od moža; če se je ločila naj ostane neporočena ali pa naj se pomiri s svojim možem“ (1 Kor 7, 10, 11) in zopet: „Žena, ki stoji pod možem, je vezana na postavo, dokler živi mož; če pa mož umre, je prosta od postave moža, tako da ni prešestnica, če se pridruži drugemu možu“. (Rimlj. 7, 2 itd.)

Iz teh jasnih besed je razvidno, da je razvezljivost zakona proti krščanskim naukom, in da niti cerkvena oblast ne more razvezati pravno obstoječega in svršenega zakona, kakor tudi dejanski ga ni nikoli razvezala.

Katoličani! Branite se proti temu napadu, ki je velika nevarnost za svetišče naše hiše, za нравno in narodno moč našega ljudstva. Stopite torej v pogovor z onimi poslanci, ki so postali že sužnji sovražnikov naroda in pokažite jim s svojimi pod-

pisni in protesti, da zahtevate od njih, naj skrbijo za postavno varstvo katoliškega zakona. Delujte povsod in pojasnite napad, s katerim se proti krščanskemu ljudstvu bojuje.

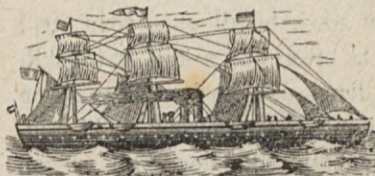
Proč z „reformo zakona,“ ki ni nič drugega, kakor kruta postava svetih družinskih vezij. Narod hoče nerazvezljivi zakon, varstvo družin, mladostne vzgoje in нравne moči!

Katoliški centralni odbor.

Marijino Celje na Gornjem Štajerskem.

Mornarica.

Dandanes vidimo povsod mnogo napredka. Posebno se kaže ta napredek pri izkoriščanju naravnih moči. Zato ni nič čudnega, da se pojavlja ta napredek tudi v plovitbi.

Žal, moramo reči, da je Avstrija premalo storila v tem pogledu. To so sprevideli tudi uplivni veljaki in zato se je začelo naposled vendarle tudi v Avstriji hvalevredno gibanje za povspenjenje plovitbe.

Pred desetimi leti sta se borila na morju jadrenjača in parnik. Nekoliko let je bila zmaga še neodločna. Od ene strani so napeli poveljniki vse svoje moči da se uprejo parniku. Od druge strani pa niso bili poveljniki parnikov še dovolj izkušeni v vseh strojnih lastnostih. Sedaj je zmaga

nagibala sedaj sem, sedaj tja. Na zadnje je zmagal parnik proti jadrenjači in poveljniki prvega so prekosili nasprotne poveljnike.

Čez nekaj let je pa nastalo tekmovanje druge vrste. Začel se je boriti za venec mojster ladije s poveljnikom. To tekmovanje se vrši dandanes. Če doseže mojster kak uspeh, se ga povsod hvali in vznaša, vspeli poveljnika pa so bolj skriti. Tako n. pr., ako se posreči mojstru, da dà ladji na uro le eno miljo več brzine, ga vse občuduje, med tem, ko se more vaditi poveljnik morda leta in leta, da prihrani časa in tvarine, ter da se varuje drugih škod, ki bi ga zadele na potovanju, na plovitbi. Ni tako lahko zadeti vsakikrat najkrajšo in najgotovejšo pot.

Da pa poveljniki zaostajajo za mojstri, je krivo posebno to, ker se po šolah za pomorske poveljnike preveč uči le iz knjig in premalo vadi v dejanskih poskušnjah.

Kadar konča dijak šolo, je skoraj sam sebi pripuščen, da se v dejanski porabi izobrazi. Po-

sebno je zanj nesreča, če dobi poveljnika, ki sam ni baš veljak, ali pa če je sicer izkušen, pa nima smisla za druge.

Da se tem opomore so potrebne posebne šole na ladijah. Drugi narodi so v tem obziru daleč pred nami. Čim bolj pa bomo čakali, tem bolj pa nas bodo prekašali.

Gospodarski nasveti.

Zgodni krompir. — Krompir zahteva solnčno in zavetno lego, rahlo in peščeno, ilovnato zemljo. Najboljši čas za sajenje zgodnega krompirja je konec februarja in začetek marca. Ker pa v tem času navadno dežuje, se ga sadi ahko še prej. Za nasajenje zgodnega krompirja je treba zemljo globoko prekopati. Na prek pani zemlji se napravi jamice ali razore ter pusti, da zemljo mraz prerahlja. Potem se dene po razorih dobro podelanega gnoja in postavi krompir pod gnoj, da nam ne zmrzne. Semenski krompir vselej podolgič razrežemo tako, da pride na vsak kos krompirja 1—2 očesi. Iz jednega krompirja napravimo 2—3 kose. Zgodni krompir moramo globoko zasuti. Vmes smeš sejati na redko solato, vrtnarsko korenje, majnikovo repo, mesečno redkev i t. d. Ko krompir izkopamo (navadno za prodaj), posadimo vrzote, brokolje, zeleno (šelen) i. t. d. Nekateri nasejejo gosto turčico in grah, za krmljenje molzne živine.

Na želodec pri prešičih (kukeih) se pri nas premalo pazi. To je vzrok različnim boleznim. Prešičem dajaj pravilno soli in malo žvepla, ter vsaki teden nekoliko lesnega eglja. Imeli bodo vedno dober tek in bodo dobro prebavljali. Dobro jim je tudi dati včasih nekoliko magnezije.

Domača kuhinja.

Kako se napravlja prave žgance. Pri nas imamo žgance za narodno jed, pa malokje se jih napravlja pravilno. Že ime „žgance“ ali „žganci“ kaže, da se mora pri napravi te jedi nekaj žgati. No, v resnici se pa pri napravi te jedi pri nas nič ne žge, ampak le kuha. Na Tolminskem, kjer se žgance še dandanes pravilno napravlja, napravlja se jih takole: V kozico, ali pa v kotel, v katerem mislijo žgance napraviti, natrosijo suhe moke bodisi koruzne ali ajdove ali pšenične. To moko mešajo z leseno žlico ali pa kuhovnico nad

ognjem toliko časa, da se prične že prav dobro kaditi ter da malo porjaví. V toliko žgano moko prilivajo potem šele vrele vode, in mešajo toliko časa naprej, dokler niso „žganci“ gotovi. Ako se hoče skuhati fine ajdove žgančke za „na juho“, priliva se namesto vode vroče masti in meša se z vilicami toliko časa, da se zadobi prav rahle žgančke, ne pa, kakor se to pri nas navadno dela, drobne emočičke kateri se spri emajo kakor bi bili iz smole.

Prav fina prikuba se napravi iz čisto navadne svinjske buče, ako se takole postopa: Bučo, še ne popolnoma zrelo se olupí in oprosti mezdre, potem kakor repo zreže dobro osoli ter čez kake pol ure močno odtisne. Odtisnene zrezke se strese v vročo mast, kateri je dodan fino zrezani česen, petršil ali tud poper. Vse to se pusti pražiti (po domače temfati), med praženjem se doba pa še tri do štiri paradiznike oproščene s mena in kolikor možno tudi kožice.

Koledarček.

Februar

25. III. **predpepelnična nedelja.** (Evangelij: Jezus ozdravi slepca.) Valburga, opatinja; Viktorin, muč. — 26. pondeljek, Marjeta Kort., spoz.; Porfirij, škof. — 27. torek. Pust. Leander, šk.; Baldomir, šk. — 28. sredo. *Pepinica.* Roman, opat; Rajmund, sp. *Danes se začne štiridesedanski post. Post je vse dni razun nedelj.*

Marec

ima 31 dni. Dan zraste v tem mesecu za 1 u o 40 minut.

1. četrtek. Albin, škof; Hadrijan, muč; Evdoksija. — 2. petek. *Spomin trnjeve krone N. G. J. Kr.* Simplicij, pap. bl. Korol. — 3. sobota. Kunigunda, cesarica; Avstarij, muč. Feliks; Komila. — *Danes je prvi krajec ob 10 uri 26' zjutraj. Suho in oestro vreme kaže k'juč.*

4. I. **postna nedelja.** (Evangelij: Hudobni duh skuša Jezusa). Kazimir, sp.; Lucij I, pap. — 5. pondeljek. Agape s tov., muč., Erzebij. — 6. torek. Fridolin, op.; Viktorin; Katarina B. — 7. *kvatrna sredo.* Tomaž Akv.; Perpetua in Felicita. — 8. četrtek. Janez od Boga, sp. Filemon, muč. — 9. *kvatrni petek.* Salica in žebli N. G. J. Kr. Fraučiška Rim, vdova; Gregor od Nise, cerkv. uč.; Pocijan, šk. — 10. *kvatrna sobota.* 40 mučencev; Kaj in Aleksander, muč. *Danes je ščep ob 9 uri 25' zvečer. Menda bo mokro vreme.*

Kaj pravi politika?

Avstrija — Ogrsko Državni zbor. Potem, ko je bil vsprejet zakon za zavarovanje zasebnih uradnikov, je razpravljal državni zbor o vojaških novincih. Domobranski minister Šenajh je zavračal razn. napade na armado; priznaval pa, da je mornarica v slabem položaju. — Zanimiv je bil odgovor ki ga je dal minist. laškimi poslancem, kateri so hoteli na vsak način vedeti, zakaj je vlada odvzela tržaškemu magistratu poslovanje prenešenega delokroga. Rekel je, da vlada ne za-

upa mag. uradnikom, ki so polni irredentovskega duha in so to mišljenje kazali očitno ob vsakej priliki. Nadzorstvo nad šolami pa so vzeli magistratu zato, ker so šolske razmere v Trstu tako slabe, kakor nikjer v državi. — Nemški državni poslanci so interpelirali vlado zaradi homatij na Ogrskem. Na Gaučev odgovor, ki je rekel, da vstraja na stališču skupnosti, da bodo nove trgovinske pogodbe pravočasno uveljavljene in da bo kmalu predložil pooblastilni zakon za avst. prispevke k skupnim izdatkom, se je otvorila razprava, ki je trajala več dni. V drugem svojem govoru se je zavaroval Gauč proti očitjanju, kakor da ne bi varoval zadosti avstr. koristi. Izjavil je tudi, da v podlagi skupne armade ne bo nikakih sprememb. Poslanci so ta govor ministrov z odobravanjem vzeli na znanje. V tem tednu bodo nujno rešeni še ti zakoni: trgovsko - politični pooblastilni zakon, zakon o družbah z omenjenim jamstvom, belgijska in italijanska trgovska pogodba. Potem pride na vrsto — volivna reforma. — Ker prihajajo iz Alžezirasa, ker zborujejo zastopniki vlad radi maročanskih razmer, vznemirljiva poročila glede razmer med Nemčijo in Francosko, je vprašal dr. Kramař ministra če bi morala Avstrija, če pride do vojske med Nemčijo in Francosko, pomagati Nemčiji, s katero je v zvezi, je odgovoril minister da za sedaj se ni bati za mir. — Pondeljek je bil dan zgodovinskega pomena za Ogrsko. Sklican je bil državni zbor in razpuščen. V podrobnosti se ne moremo spuščati, ker nam primanjkuje prostora. Za kraljevega komisarja je bil imenovan general Nyri. Zbornico je zasedlo vojaštvo in policija. Poslanci so protestirali proti razpustu državnega zbora. Predsedništvo je naznanilo prihodnjo sejo za sredo, ki pa se ne bo vršila, ker stoji vlada na stališču, da z razpustom zbornice ni kršila ustave in je parlament zapečatila. Kdaj bodo nove volitve, tega se ve nihče najbrže niti volilni krogi, ker hočejo počakati, da vidijo, kako se bodo sedaj razvijale stvari. Razun malih dijaških prask je, navzlic tem dogodkom na Ogrskem mirno.

Drugi kraji. Napete razmere, ki so bile nastale med Avstrijo in Srbijo, se bodo najbrže kmalu ublažile, ker je prišel na Dunaj srbski odposlanec, da se zopet pogaja z našo vlado — Na drugem mestu smo rekli, da prihajajo iz Alžezirasa vznemirljive vesti. Francija namreč zahteva, da se poveri njej sami policija v Maroku, Nemčija pa tega noče dovoliti. Simpatije večine držav so na strani Francoske. — Med običajnimi slovesnostmi je prevzel dne 17. t. m. novi pres dnik Fallieres predsedstvo od Loubeta.

NAŠA DRUŠTVA.

Slovenska moška Marijna družba v Trstu.

Zahvala. Globoka hvaležnost nas sili, da se še enkrat javno zahvalimo svojemu ljubljenu voditelju „Moške Marijine družbe“ č. g. Andreju Furlanu duh pom pri sv. Antonu novem v Trstu ob priliki njegovega nenadnega premeščenja dne 22. t. m. v Sv. Križ pri Trstu, kjer nastopi kot župni upravitelj.

Bil je jako ponižen in vnet za zveličanje duš in obči blagor ljudstva. Največje veselje pa je imel do „Moške Marijine družbe“, kateri je bil prvi voditelj. Ni se strašil skrbi in truda, kojega mu je povzročala še le pred letom ustanovljena družba, nego z največjo požrtvovalnostjo in očetovsko ljubeznijo vodil in povzdignil jo je v kratkem času do lepega števila, nad 100. družbenikov, kar je s sedanjimi razmerami v sredini tržaškega mesta precej težka naloga. Moramo le obžalovati, da naš je tako nepričakovano zapustil, kajti snoval je še marsikatero krasne ustanove, koje ne bodo smele z njim izginiti.

Zapustili ste nas, vendar si dovi in plodovi Vašega lepega delovanja so ostali pri nas in mi smo Vam iz srca hvaležni — do groba.

Ljubi Bog in naša zaščitnica Marija, naj Vam podelita obilno blagoslova v Vašem novem delovanju, ter naj Vam bodeta v plačilo tu na zemlji in slednjič v svetih nebesih.

Marijini sinovi.

Slovenska ženska Marijna družba v Trstu.

Dobili smo od priprostege dekleta to le pesmico:

Izgubljena ovčica.

Izgubljena sem ovčica,
Brez pastirja brez vodnika,
Tavam sama sem ter tja.

Nekdaj pasla se po logih,
Sem po travnikih zelenih
Brez skrbi in brez strahu.

Nisem bala se zaiti
Med strmice, med pečine,
V brezno, ne — v prepad globok.

Saj pastir je mene vodil
Od nevarnega na lepo,
Vedno mi na strani stal.

Oh — pastirja sem zgubila,
Kam — za njim nevem potrta —
Klici moji so zaman. —

„Da ne najdem Te, si svesta —
Bodem vendar Tebi zvesta,
Ne pozabim Te nikdar.“

Če v nevednosti zaidem, —
In preti poguba grozna, —
Tvoj spomin mi bo rešnik.“

Marijna kći.

* * * NOVICE * * *

† Anton koželj. Dne 12. t. m je umrl v Koprivi na Krasu za plučnico vpokojeni duhovnik č. g. Anton Koželj v 74. letu svoje dobe. Dasi priletel, je bil vsled svoje vesele narave povsod dobro znan in priljubljen. N. p. v m

Odlikovanja. Č. g. Julij W a r t o, župnik v Bazovici je imenovan tajnim komornikom Nj. Sv. Pija X.; č. g. Štefan J e n k o vikar v Podgrajah (Istra) je postal častni duh. svetovalec. Obema gospodoma naše prisrčne čestitke.

Premeščenja in imenovanja v tržaško-koprski škofiji. Preč. g. kanonik K o s e c je imenovan prokuratorjem izpraznjenih nadarbin („procurator beneficiorum vacantium“).

Na mesto pok župnika Jonketa pride v sv. Križ č. g. Andrej F u r l a n kot župeupravitelj — dosedaj kooperator pri Nov. sv. Antonu v Trstu. Na njegovo mesto stopi dosedanji dvorni škofov kaplan in ordinariatski kancler č. g. Ivan T u l, kateremu sledi č. g. Josip Anton U j e i c, bivši gojenec v višj. duhovniškem izobraževališču „Augustineum“ na Dunaju. — Ekspozit v Topolovcu č. g. Josip K n a v s pride v isti lastnosti na Dutovlje med tem, ko je imenovan za Topolovac č. g. Venceslav F o l t a, dosedanji kaplan v Gradinji. Prevzvišeni vladika tržaški Dr. Francišek Nagl je imenoval veleč. gg. Dr. Dragotina *Mecchia* kanclerja ordinariatske pisarne in Dr. Trifona *Pederzolli-ja* župnika pri sv. Novem Antonu v Trstu izpraševalcema pri župniških izpitih (prosinodalnima eksaminatorjema)

Volitve za tržaški občinski svet in tržaški dež. zbor namerava tržaški namestnik določiti za 12. marec.

Požar v Bazovici. Pred dnevi je nastal ogenj na posestvu Jakoba Razma št. 66 v Bazovici. — Zgorela s a skedenj in hlev. Živino so rešili, sena pa le polovico. Škoda znaša kakih 1400 K. Velika zasluga domačega ljudstva, ki je neutrudno gasilo, je, da se ogenj ni razširil. Zažgali so — otroci. Igrali so se menda pred hlevom ali skedenjem z ognjem.

Iz sv. Ivana. Naša dekliška Marijina družba priredi na pustno nedeljo pop. ob 5. uri svojo veselico. Na vspredu so same novosti. Družbeni zbor poje nov venček slovenskih narodnih pesmi in igrali se bota dve novi šaloigri, in sicer: „Čašica kave“ in „Luknja v namiznem prtu“. Na to veselico vabimo vse bližnje somišljenike. Komur pa ne bi bilo mogoče se vdeležiti veselice v

nedeljo, naj pride v svetoivanski „Marijini dom“ na pustni torek ob 4 uri, ker se bo ponovljala veselica z istim vzpredom.

— Naša hranilnica in posojilnica napreduje dobro. V teku štirih mesecev, (odkar je začela poslovati) je imela nad 90.000 kron prometa.

Novi poveljnik kadetne šole v Trstu. Poveljnikom kadetne šole v Trstu je imenovan major Edvard Maag.

«**Marijin Dom**» v Trstu V sredo je bila seja, v kateri se je poročalo o doneskkih nabranih od 21/1 do 24/2 1906. Natančnejše podatke prinesemo prihodnjic

„**Zavod sv. Nikolaja**“ v Trstu. Kdor ima le količkaj krščanske ljubezni do bližnjega, naj pošlje prepotrebemu «Zavodu» kak milodar v Trst. Via Farnetto 18. II

Društvene prostore si je najela „slovenska dekliška Marijina družba v Rojanu“ in sicer v Šubernikovi hiši pol g cerkve, štev. 176, I. nadstropje. Društvene prostore, ki obstoje iz dvorane in sobe, bomo imenovali „Marijini dom v Rojanu“. V nedeljo popoldne se ta dom blagoslovi.

Prihodnji konzistorij, v katerem bo Sveti oče imenoval tudi goriškega nadškofa, se vrši v prvi polovici meseca marca.

Vlak je povozil pri Planini na Notranj kem 66 let starega Janeza Lumbarja.

„**Narodna Tiskarna**“ v Gorici išče korektorja, ki bi obenem sodeloval pri „Gorici“ in „Prim. Listu“. Plača po delu in dogovoru. Ustmene in pismene ponudbe sprejema upravništvo „Narodne Tiskarne“, ulica Vetturini 9 v Gorici.

Novo društvo. — Prešlo nedeljo se je ustanovilo „Izobraževalno društvo „Prešeren“ v Št. Petru pri Gorici“. V nedeljo je imelo novo društvo svoj prvi občni zbor, pri katerem se je vpisalo nad 40 društvnikov.

Zadnji čas je, da se vpišete v Mohorjevo družbo. Zapisniki z denarjem vred morajo biti v Celovcu že dne 5. marca.

Krščansko delavsko gibanje. Dasi imajo navadni državljani večkrat zdravo politično mnenje, vendar se visoki državljani čestokrat ne ozirajo nanje. Toda nedavno je poučevala svoje visokorodne tovariše neka ek-celenca iz visokih krogov v nemškem državnem zboru. Državni tajnik grof Posadowsky je toplo priporočal krščansko delavsko gibanje. Država, pravi Posadowsky, se ima zahva-

liti za svoj ogromni obrtni napredek delavstvu, na kojega vzgojo, moralno in gmotno povzdigo je izredno vplivala socialno-politična zakonodaja. Socialna demokracija na vsak način, kar se ne da nikdar doseči, in ker to zna, bi rada ves obstoječi državni red odstranila. Ona hujska in igra z revolucijo in naposled delavce le vara. Zato se mora pozdravljati ono delavsko gibanje, ki hoče delavske razmere izboljšati v okviru monarhistične države. To je najboljši razlog, da se krščansko socialno gibanje podpira.

Kršč. demokrat.

Rumunska kraljeva dvojica v Opatiji Te dni prideta v Opatijo rumunski kralj in kraljica, kjer ostaneta tri tedne.

Igra „Dan sprave“ je v Braslovčah na Štavrlo dobro vspela na sve nico. Prihodnjo nedeljo so jo morali na splošno željo občinstva ponoviti.

Tudi v Šmartinu na Paki (Štajersko) je pevski zbor predstavljal Dan sprave minolo nedeljo zvečer. Med posameznimi točkami in po igri je svirala godba in pel domači pevski zbor. Vsa čast mlademu pisatelju — dramatik u g. Zvonimiru Masletu, da so njegovi prvi proizvodi povsod tako priljubljeni.

Huda nesreča. V petek dne 16. t. m. se je dogodila v Šepuljah velika nesreča. Desetletni Josip Čefuta, po domače Čotkov, in njega 60 letni oče Josip Čefuta sta v senožeti sekala hraste. — Nesreča je hotela, da se je drevo ob padcu tako nagnilo, da je padlo mlademu Čefuti čez prsa in ga stisnilo s košatimi vejami tako silno, da je siromak vsled zadobljenih ran v nedeljo izdihnil svojo dušo v velikih bolečinah.

Dekleta, ne na Grško! Avstrijska zveza proti trgovini z dekleti (podtajništvo Trst, ulica Farneto 17) poroča: Neki človek v Krfu išče zveze z dekleti, posebno iz Trsta, Ljubljane, Reke i t. d. z namenom, da jih pahne v zloglasno življenje. Ta človek je posestnik zloglasnih hiš in hoče preskrbeti na ta način te hiše z goljufanimi žrtvami. On obljubuje razne službe, kakor vzgojevalke, hišne itd., le da v večem številu preslepi nevedna dekleta. Zato se svetuje vsakemu dekletu, da ne sprejme službe na Grškem!

Naša slika.

Vsem Slovencem je dobro znana slavna božja pot Marijino Čelje na gornjem Štajerskem. Trg, ki šteje sedaj okolo 1500 prebivalcev nemške narodnosti, ima v svoji sredini Marijino svetišče s tremi zvoniki in veliko kupolo iz 17. stoletja. Svetišče oskrbujejo benediktinci. Tja prihaja vsako leto približno 100.000 romarjev.

Za kratek čas.

Podčastnik: Gewehr ab!“ (Puško dol!).
(Rekrut obdrži puško na rami). **Podčastnik:** „Salamint, mar sedite na ušesih, da ne snamete puške z rame ko vkažem: „Gewehr ab!“
Rekrut: Oprostite, gospod podčastnik, saj vkažete takoj zopet: „Gewehr auf!“ Čemu toraj toliko dela?

* * *

Učitelj: „Kako se glasi deseta božja zapovd?“ **Nežika:** „Ne želite tujega...“ **Učitelj:** „Ne želi..“ **Nežika:** „Da, ali.. jaz Vam ne smem reči Ti!“

* * *

Gost: „Poslušajte, gospodična, kako je to, da je tu v juhi, toliko kosti.“ **Natakariča:** „O to nič ne de.“ **Gost:** „Nič ne de? Kako to?“ **Natakariča:** „Saj Vas nihče ne sili kosti snesti, pustite jih na krožniku.“

* * *

Ona: „Dragotin, vsako noč si v krčmi; to me bo spravilo v grob. A povem Ti, da Te pridem po smrti vsak večer strašit.“ **On:** „Prosim, prihajaj raje opoldne, ker o polnoči me ni po navadi doma...“

* * *

Jetniški voditelj (k tatu, ki je po petnajst letnem zaporu pomiloščen): „Imate li eno željo, ki bi Vam jo lahko izpolnil? **Kaznjenec** (kazaje na odprto blagajno): „Da, gospod vodja, prosim Vas, pokažite mi ključavnico te le moderne blagajne.“

* * *

Sodnik: „Kako to, da ste moža tako nabili, ali nimate srca v sebi?“ **Zatoženec:** „Imam ga, gospod sodnik, ker sicer bi ga bil ubil.“

Uganke.

Rešitev.

1) Klobuk na glavi, 2) oreh ali snop, 3) zajka.
Pravilno je rešil vse tri uganke samo **Pustiše: Mihael** na Zdolah, ki je bil tudi obdarovan.

Nove uganke.

- 1) Kakšna voda stoji v rešetu?
Aleuname.
  - 2) Kedaj in kateri osel je tako rigal, da so ga vsi ljudje sveta slišali?
  - 3) Kateri konj vidi prav tako zadej kakor spredaj?
R. Z.
- Čas zglasitve za darilo do 6. marca.